

"És un vergonya que la gent no sàpiga escriure correctament el català"

El poeta berguedà mossèn Climent Forner farà 80 anys al novembre i publicarà la seva obra completa

SÍLVIA DEL
AMO

Climent Forner i Escobet és un dels màxims exponents de la literatura berguedana. Polifacètic com pocs, destaca sobretot com a poeta. La seva prosa, els seus estudis d'altres autors i la seva traducció de l'occità al català del trobador Guillem de Berguedà és lloada per crítics i especialistes. Ha escrit, de moment, 42 llibres i assegura que no ha publicat ni la meitat del que ha escrit.

A final del mes d'octubre celebra 80 anys i en honor a la seva trajectòria publicarà un recull de la seva poesia dins una edició d'obra completa que publicarà Edicions de L'Albí i que ha anomenat *Preneu-m'ho tot, deixeu-me la paraula*. Mossèn Climent assegura que no té diners ni cap pam de terra i que l'únic vici és comprar i llegir llibres. N'és testimoni la parròquia de Viver i Serrateix, on viu des de fa divuit anys, farcida de llibres i records de tota una vida dedica a la paraula.

És un home totalment i absolutament jove, de cor i d'esperit, vital com pocs i amb una memòria aclaparadora. Treballa en una biografia de Ricard Penina i en un llibre de poesia popular. Assegura que mentre la Ramona (la seva assistenta) li prepara sopes, ell serà un incansable "picapedrer de paraules".

Com neix el Climent Forner escriptor?

Jo sóc un enamorat de la paraula des de petit, i a través de la paraula és com, de mica en mica, la poesia em va anar fascinant. A través de la paraula arribo a l'essència, també religiosa, a la fe cristiana, que es basa en la

paraula en majúscula. Per a mi aquí hi ha l'essència de tot: sóc un enamorat de la paraula, que es posa al servei de la paraula en majúscula a fi d'intentar expressar el misteri de totes les coses. Aquest és el nucli principal de la meua poesia.

Sou versàtil com a escriptor, però ¿com us definiríeu?

Per sobre de tot, capellà i escriptor en general, perquè si et dius "poeta" sembla que només escrius poesia i també he escrit prosa narrativa, prosa periodística, prosa memorialística prosa assagística, traductor i promotor cultural.

Déu n'hi dó...! I existiria el Climent Forner escriptor si no fos capellà?

Difícilment. Em sento essencialment capellà i molt essencialment poeta, com dues cares de la mateixa moneda; procuro no barrejar-les. Sóc molt conscient quan escric com a poeta i quan predicco com a capellà. Ho separe molt, no faig sermons quan faig poesia.

A l'octubre celebren 80 anys i editareu un llibre amb la vostra obra completa, que heu anomenat *Preneu-m'ho tot, deixeu-me la paraula*.

Per a mi la poesia és la meua vida. Anys enrere havia visitat pràcticament totes les escoles del Berguedà, ja fos per explicar contes a la quitxalla o bé per recitar poesies. Un dia, un nen em va demanar què passaria si no pogués escriure i jo li vaig dir que em moriria, com si no pogués respirar. Per a mi és totalment essencial.

Moltes persones destaquen el gran domini i l'ús del català amb què vostè escriu. Així,

doncs, ¿en quina situació creu que està la llengua catalana en l'actualitat?

Obligaria tot servei públic de Catalunya a fer que la gent aprenguessin la llengua catalana. Per exemple: si un jutge m'atén, ell ha d'estar al meu servei, no a l'inrevés. I els mestres i metges i tothom, com a mínim, que sàpiquen les dues llengües i atenguin els ciutadans amb el respecte que es mereixen.

Molts immigrants, però, com que no la veuen necessària no l'aprenen; en canvi, si per guanyar-se el pa de cada dia veïssin com n'és, de necessària, l'aprendrien de seguida. Hi ha una crisi d'identitat catalana i ens falta autoestima. És un vergonya que amb el nivell cultural que hi ha avui en dia la gent no sàpiga escriure correctament el català.

Quin és l'estat de salut de la literatura berguedana i de la catalana?

La berguedana potser pateix d'un passat molt més ric que l'actual, si exceptuem la narrativa, en la qual encara surten novel-

listes. En el cas de la literatura catalana... El que sovint es comenta és que falta un cànon, una pauta... Tothom publica i sortir a la televisió ja implica èxit, està molt mediatitzat. S'imposa la llei del mercat. Els mateixos crítics estan dependents d'editorials.

Si parlem de fe, ¿creu que hi ha una crisi en la fe religiosa?

No solament en l'església, sinó també en la política. La crisi de fe és general, afecta l'aspecte religiós i polític. El primer que hauríem de fer les persones és creure en nosaltres mateixos i a partir d'aquí creure en Déu, en la pàtria, en la justícia... La primera manca de fe és primer en un mateix, sempre ho dic.

Finalment, podria recitar alguns versos que el defineixin?

"Del temple humil edificat en pau/em morí sense cobrir la nau/ni haver daurat encara el vell retaule./Pobre de vents, benaurances ric/em vaig guanyant el cel a cops de pic./Preneu-m'ho tot, deixeu-me la paraula".

La Comuna

Eurocatalans?

Tinc un amic que és mig francès, mig català o alguna variació en una disjunció no excloent d'ambdues coses. Tampoc no li he demanat el passaport, però el que és segur és que la documentació d'aquest amic no és catalana, entre altres coses perquè això no existeix.

Ara, l'home ha decidit, finalment, -empès pels preus més sostenibles i els avantatges fiscals, i potser també per certa enyorança de la *grandeur* francesa- d'agafar la família i anar-se'n a viure al país veí, a la banda que aquí en diem Catalunya Nord. És a dir, aquí a la vora, al capdavaill.

Fins aquí cap problema. Ha trobat un bonic terreny en un poble i té la intenció de fer-s'hi una caseta on encabir la família. Els nens i la dona ja aniran aprenent el francès. Al cap i a la fi, s'assembla molt al català i allà també el parlen, el català.

El problema sorgeix a l'hora de demanar crèdits al banc i altres situacions en les quals calen papers oficials... No és que ell no els tingui, i aral, és que estan en català i el pobre home va bolg perquè els papers de la Generalitat de Catalunya han de ser traduïts al francès per un traductor oficial i autoritzat, que doni legalitat al fet. I aquests traductors són escassos, cars i lents. I això li acaba el temps i la paciència. I la (en principi) idíl·lica situació sembla que vagi en camí de convertir-se en un calvari oficial.

Es veu que per molt que ens pensem que allò és part nostàlgica de Catalunya, els francesos opinen que a França país l'únic idioma és el francès, i si alguns volen parlar llengües inferiors, com ara el bretó, el basc o el català, allà ells, però a nivell oficial, legal, res de res. Els catalans tenim sort que els espanyols acceptin la nostra llengua, però a Europa sembla ser que el català no existeix, malgrat els esforços d'ERC i les fires de llibres a Frankfurt.

QUIM CASTILLA

lacomuna@bergactual.cat

PUJA I DEIXA'T PORTAR!

EL CARRILET VERD DEL BERGUEDA

Divendres i dissabtes: Estació de Guardiola de Berguedà
Diumenge, dilluns i dimarts: Museu de les Mines de Cercs (Colònia Sant Corneli)

Museu de les Mines de Cercs
Tel. 93 824 81 87
93 824 90 25

